

İklim Verisinden Yatırıma Hazır Projelere

Eskişehir'in İklim Taahhütlerinden Eyleme Yolculuğu

GCoM, MLGP4Climate, EU4ETTR ve CITY-ACCEL, yerel iklim eylemini güçlendirmeye, proje konseptleri geliştirmeye ve uluslararası iş birlikleri kurmaya nasıl yardımcı oluyor.

 %55

2030 SERA GAZI AZALTIM
HEDEFİ

71 eylem

AZALTIM, UYUM VE ENERJİ
YOKSULLUĞU

-%74

İNŞAAT/YIKINTI ATIĞI GERİ
KAZANIM ORANI, 2017-2025

İklim Risk Verisi & Haritalama

Döngüsel Ekonomi & Atık Geri Kazanımı

SECAP Uygulama Desteği

Uluslararası İş Birlikleri

BAĞLAM

İklim Taahhütlerini Eyleme Dönüştüren Bir Şehir

Eskişehir; kültürel mirası, üniversiteleri, canlı kent yaşamı ve insan odaklı kentsel gelişim yaklaşımıyla tanınır. Şehrin iklim hedefleri bu temel üzerine inşa edilir ve emisyon azaltımını dayanıklılık, sürdürülebilir ulaşım ve daha iyi kaynak yönetimiyle birleştirir.

Belediyenin 2023'te hazırlanan Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı (SECAP), iklim politikalarının çerçevesini oluşturuyor. Plan, kentsel dayanıklılığı güçlendirip enerji yoksulluğunu ele alırken sera gazı emisyonlarını **2030'a kadar %55** azaltmayı hedefliyor. Plan, **21 azaltım eylemi, 47 uyum eylemi ve 3 enerji yoksulluğu eylemi** içeriyor. Öncelikler arasında yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, sürdürülebilir ulaşım, su ve atık yönetimi, yeşil alanlar ve iklim adaptasyonu bulunuyor. Buradaki temel zorluk, bu eylemleri ölçülebilir kılmak, uygulamalarını güçlendirmek ve yatırıma doğru ilerleyebilecek projeler geliştirmek.

Porsuk Çayı, Eskişehir'in kalbinden geçiyor — kültürel yaşamı, büyümeyi ve iklim dayanıklılığını bir arada dengeleyen şehrin dekoru.

Eskişehir SECAP'ı (2023) bir bakışta

21

AZALTIM EYLEMİ

47

UYUM EYLEMİ

3

ENERJİ YOKSULLUĞU EYLEMİ

%55

2030 SERA GAZI HEDEFİ

KANIT

Altyapı ve İklim Verisiyle Dayanıklılık İnşa Etmek

Eskişehir, atık yönetimi, enerji üretimi, kaynak geri kazanımı ve iklim riski değerlendirmesi alanlarında somut adımlarla iklim eylemini ilerletiyor.

Atığı kaynağa dönüştürmek

Entegre Katı Atık Bertaraf ve Enerji Üretim Tesisi, günde ortalama **976,57 ton belediye atığını** işliyor. Belediyenin verilerine göre tesis, **2025'te 61.750 MWh elektrik** üreti.

Döngüsel ekonomiyi ilerletmek

2017-2025 arasında İnşaat ve Yıkıntı Atıkları Geri Kazanım Tesisi, ekonomiye **735.867,86 ton malzeme** geri döndürdü. Tesisin kabul ettiği atığın yaklaşık **%74'ü** geri kazanılmış ürünlere dönüştürüldü — bu oran, AB Atık Çerçeve Direktifi'nde referans alınan **%70** hedefinin üzerinde.

Solda: Entegre Katı Atık Bertaraf ve Enerji Üretim Tesisi. Sağda: İnşaat ve Yıkıntı Atıkları Geri Kazanım Tesisi.

Riski öngörmek için iklim verisini kullanmak

İklim Değişikliğine Karşı Güçlü Eskişehir girişimi kapsamında belediye, **1x1 km çözünürlükte** iklim risk haritaları geliştirdi; bu haritalar kuraklık, orman yangını, aşırı sıcaklık ve taşkın için 2030'a uzanan projeksiyonlar sunuyor. Bu değerlendirmeler adaptasyon planlaması için bir kanıt tabanı oluşturuyor — sıradaki fırsat, bunları sürekli izleme ve erken uyarı sistemleriyle güçlendirerek pratik kullanımını artırmak.

İŞ BİRLİĞİ

Daha Güçlü Kapasiteden Yatırıma HaZır Projelere

Eskişehir'in deneyimi, uluslararası iş birliğinin belediyeleri iklim planlamasından proje geliştirmeye nasıl taşıyabileceğini gösteriyor.

SECAP uygulama kapasitesini güçlendirmek

MLGP4Climate'in uzman desteği ve özel eğitimleriyle belediye, SECAP eylemlerini hazırlama, gözden geçirme, raporlama, sisteme yükleme ve izleme konusundaki ekip kapasitesini güçlendirdi.

İklim verisini proje konseptine dönüştürmek

CITY-ACCEL bilgilendirmeleri ve teknik değerlendirmeler sayesinde belediye, iklim risk haritalarını sürekli izleme ve erken uyarı sistemleriyle tamamlama fikrini daha da olgunlaştırdı — bu süreç **Akıllı Çevre ve İklim İzleme, Erken Uyarı ve Yönetim Projesi** konseptine katkı sağladı.

Projeleri olası finansman için haZırlamak

Belediye ayrıca sızıntı suyu arıtma tesisi ile inşaat ve yıkıntı atıkları geri kazanımı ve döngüsel ekonomi sistemi üzerindeki çalışmalarını ilerletti — teknik kapsam, beklenen etkiler, riskler, yatırım ihtiyaçları ve finansman seçeneklerini olası finansman kuruluşlarına sunulmak üzere geliştirdi.

Yerel çalışmayı uluslararası fırsatlarla buluşturmak

İş birliği, bir Horizon Europe QR Sizing başvurusuna da uzandı; Eskişehir, 18 kuruluştan oluşan bir konsorsiyum içinde Türkiye'nin uygulama ortağı olarak yer aldı — uluslararası bağlantıların iş birliği için nasıl yeni kapılar açabileceğinin bir örneği.

Haziran 2026'da düzenlenen Uluslararası Eskişehir İklim Değişikliği ve Çevre Sempozyumu, EU4ETTR Türkiye Ekip Lideri Daiva Matonienė'nin katılımıyla.

DAHA GENİŞ ETKİ

Yerel Deneyimden Uluslararası İş Birliğine

Eskişehir'in yolculuğu şehirler için önemli bir ders sunuyor: iklim planları; teknik kapasite, güvenilir veri, proje geliştirme ve uluslararası iş birliği bir arada çalıştığında daha uygulanabilir hâle geliyor.

Sıradaki adımlar arasında iklim izleme ve erken uyarı kapasitesini güçlendirmek, SECAP göstergelerini ve risk haritalarını güncel tutmak, öncelikli eylemleri teknik açıdan sağlam proje konseptlerine ilerletmek ve uygulama ile finansmana erişimi destekleyebilecek iş birliklerini kurmaya devam etmek yer alıyor. Eskişehir için GCoM, MLGP4Climate, EU4ETTR ve CITY-ACCEL; yerel iklim önceliklerini uzmanlık, akran öğrenimi ve yeni fırsatlarla buluşturan daha geniş bir yolun parçası.

Uluslararası Eskişehir İklim Değişikliği ve Çevre Sempozyumu, MLGP4Climate ortaklarını yerel paydaşlarla bir araya getirerek iklim eylemi ve proje geliştirme konusunda deneyim paylaşımı sağladı.

Bu iş birliği, Eskişehir'in iklim alanındaki mevcut teknik kapasitesini ve uluslararası ortaklıklarını daha da güçlendirdi. Ayrıca çalışmalarımızı uluslararası platformlara taşımamıza ve yeni paydaşlarla bağlantı kurmamıza yardımcı oldu. Edinilen deneyimin, devam eden çalışmalarımızdan yeni proje fikirleri ve yatırım fırsatları geliştirmemize yardımcı olacağına ve önümüzdeki dönem için yeni iş birlikleri kurmamıza katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Dr. Vural Yıldırım

Veri Bilimci, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi